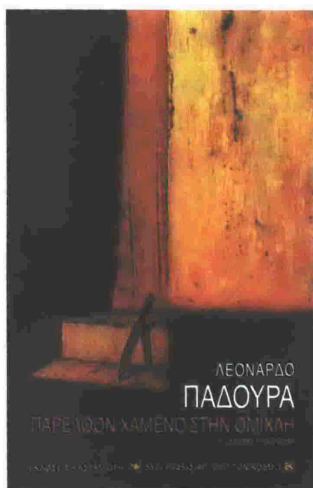

P R I N T

Του Θανάση Μήνα

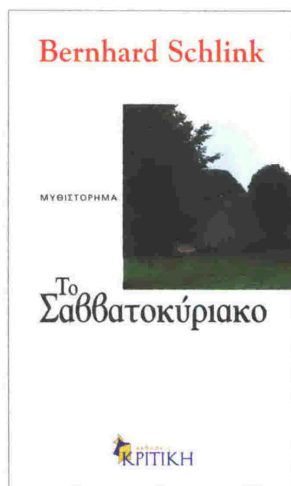

ΠΑΡΕΛΘΟΝ ΧΑΜΕΝΟ ΣΤΗΝ ΟΜΙΧΛΗ
 ΛΕΟΝΑΡΔΟ ΠΑΔΟΥΡΑ
 ΚΑΣΤΑΝΙΩΤΗΣ

Θα θυμάσαι ίσως τον Μάριο Κόντε, τον μπάτσο με τις λογοτεχνικές ευαισθησίες, που πρωταγωνιστούσε στο «Αντίος, Χέμινγκουэй», το προηγούμενο βιβλίο του Παδούρα. Στη νέα του περιπέτεια, που διαδραματίζεται στην Αβάνα του 2003, ο Κόντε έχει παραιτηθεί από το σώμα και βγάζει τα προς το ζην αγοράζοντας και πουλώντας παλιά βιβλία, σπάνια κατά προτίμηση. Οι έρευνές του θα τον φέρουν μπροστά σε μια βιβλιοθήκη γεμάτη από αυθεντικές εκδόσεις ουκ ολίγων αριστουργημάτων της κουβανικής βιβλιογραφίας. Συγχρόνως, θα ανακαλύψει ένα παλιό ημερολόγιο κι ένα παλιό 45άρι με ηχογραφήσεις μιας παλιά ντίβας του μολιέρο ονόματι Βιολέτα δελ Ρίο, η οποία εξαφανίστηκε μυστηριωδώς. Το τι απέγινε αυτή η γυναίκα θα του γίνει ψύχωση.

54 ετών σήμερα, ο Λεονάρδο Παδούρα θεωρείται δίκαια το πιο γερό χαρτί του κουβανέζικου αστυνομικού. Ως προς το ύφος και τη θεματολογία, είναι μάλλον επηρεασμένος από τον Μανουέλ Βάσκεθ Μονταλμπάν. Η φόρμα του αστυνομικού χρησιμοποιείται ως μέσο και όχι ως αυτοσκοπός. Ο Παδούρα γράφει πρώτα από όλα για την πατρίδα του και τους ανθρώπους της, για το χθες και το σήμερα, για την Κούβα των χρόνων του Μπατίστα και των μαφιόζικων καζίνων σε αντιδιαστολή με την Κούβα της εποχής μετά την Επανάσταση, εστιάζοντας μάλιστα στην περίοδο μετά την πτώση του Ήναρκεντ, οπότε το νησί γνώρισε χοντρά οικονομικά ζόρια. Η ματιά του προκύπτει ακριβοδίκαιη. Αν και ασκεί κριτική στο καθεστώς του Φιντέλ, παραμένει σοσιαλιστής και υποστηρικτής των κεκτημένων της κουβανικής επανάστασης. Παρακολουθώντας τον Μάριο Κόντε στις έρευνές του στις γειτονίες της Αβάνας, είναι η ίδια η πόλη που γίνεται ο αληθινός πρωταγωνιστής του μυθιστορήματος.

148 SOUL

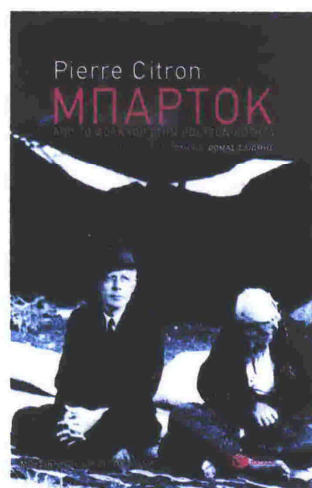
ΤΟ ΣΑΒΒΑΤΟΚΥΡΙΑΚΟ
 BERNHARD SCHLINK
 ΚΡΙΤΙΚΗ

«Όχι, δεν ήταν δύσκολο. Ο πρώτος φόνος ήταν δύσκολος, παρόλο που ο Γιαν το είχε κάνει εύκολα, μέσα σε κάτι σαν μεθύσι. Με τον πρώτο φόνο, ο Γιαν είχε ακυρώσει το κοινωνικό συμβόλαιο, να μην σκοτώνουμε ο ένας τον άλλο. Μετά απ' αυτό τι θα μπορούσε να τον συγκρατήσει;»

Όταν ο Ποργκ, άλλοτε μέλος της Μπάαντερ-Μάινχοφ, αποφυλάκίζεται ύστερα από είκοσι χρόνια κράτησης, η αδερφή του μαζεύει τους παλιούς του φίλους σε ένα σπίτι στην εξοχή, προκειμένου να γιορτάσουν μαζί την αποφυλάκισή του. Ο Ποργκ θα βρεθεί ύστερα από καιρό απέναντι σε ανθρώπους που άλλοτε τους θεωρούσε συντρόφους. «Εξεγερμένοι νέοι κάποτε, σήμερα "φολεμένοι" αστοί, ακιστρωμένοι στα προνόμιά τους». Θα είναι ένα «Σαββατοκύριακο» απολογισμού για όλους.

Ο 65χρονος Μπέρνχαρντ Σλινκ («Διαβάζοντας στη Χάνα», «Απόδοση δικαιοσύνης») είναι από τους συγγραφείς που αρέσκονται να ψαχουλεύουν το ιστορικό παρελθόν της πατρίδας τους και δη τις πιο σκοτεινές πλευρές του. Στο παρόν μυθιστόρημα ανατρέχει στην εποχή που η Γερμανία συγκλονίστηκε από τον ένοπλο αγώνα της RAF στη δεκαετία του '70.

Ωστόσο, ο συγγραφέας δεν ενδιαφέρεται τόσο για το τότε, αλλά για το σήμερα. Δεν αναζητά τα αίτια της σύγκρουσης, αλλά τα επακόλουθά της. Τα εσωτερικά τραύματα που άφησε αυτή η σύγκρουση στους ίδιους τους δράστες αλλά και στον κοινωνικό τους περίγυρο. Σε ανθρώπους που άλλοτε ήταν φίλοι και πλέον δυσκολεύονται να αναγνωρίσουν ο ένας τον άλλον. Η συναισθηματική αντιπαράθεση των πρώων του είναι σε στιγμές περισσότερο δραματική από την ιδεολογική τους.

ΜΠΑΡΤΟΚ - ΑΠΟ ΤΟ ΦΟΛΚΛΟΡ ΣΤΗΝ ΠΟΛΥΤΟΝΙΚΟΤΗΤΑ
 PIERRE CITRON
 ΠΑΤΑΚΗΣ

Ο Μπέλα Μπάρτοκ (1881-1945) δεν υπήρξε μόνο «ένας από τους 5 κορυφαίους συνθέτες του εικοστού αιώνα», όπως έχει υποστηρίξει ο Πιερ Μπουλέζ. Υπήρξε συνάμα και μια πολυσύνθετη προσωπικότητα που, ζώντας σε μια περίοδο κοσμογονικών αλλαγών στον ευρωπαϊκό χάρτη, χρησιμοποίησε πρωτίστως τη μουσική για να μετουσιώσει σε νέες τις φιλοσοφικές του ιδέες και τις ιδεολογικές του στάσεις, σημεία στα οποία εστιάζει έξοχα το βιβλίο του Citron. Αντιγράφω από τον πρόλογο του Θωμά Σιλίμου:

«...μετά το σύντομο ιντερμέδιο της διακυβέρνησης των αριστερών σοσιαλιστών, η χώρα κυριαρχείται από το αυταρχικό καθεστώς του Χόρτυ. Μέσα σε αυτές τις ασφυκτικές συνθήκες, ο Μπάρτοκ, όπως και οι άλλοι Ούγγροι μουσικοί και συνθέτες της νεότερης γενιάς, έπρεπε να απαντήσουν στο ερώτημα τι κάνουμε, ένα ερώτημα που συνοδευόταν από ένα δίλημμα: την καταφυγή στην αναζήτηση μιας ψευδούς εθνικής καθαρότητας ή "ουγγρικότητας" της παραδοσιακής μουσικής - με όλες τις μορφικές και αισθητικές συνέπειες- και στη διαρκή επικλήση της μέσα από μια στάση άμυνας και πτοπαθούς εσωστρέφειας, ή τη φυγή προς το μέλλον, η οποία και βέβαια θα περιλάμβανε στοιχεία μιας εθνικής ιδιαιτερότητας, και βέβαια θα αναγνώριζε στην πρακτική της κάποιας πυρήνης ιδιομορφίας, αλλά κατά κύριο λόγο, θα πρότεινε νέους κώδικες, νέες αντιλήψεις για τη φόρμα και το υλικό, νέου τύπου ενορχηστρώσεις, και, ίσως τελικά, να διαμόρφωνε μια νέα γλώσσα. Είναι φανερό ότι ο Μπάρτοκ ακολούθησε τη δεύτερη οδό». Ένα από τα πιο συναρπαστικά βιβλία για τη μουσική που έχουν μεταφραστεί έως σήμερα στα ελληνικά.